

Posudek bakalářské práce Ondřeje Hrubeše „Bakalářská práce jako pohyblivý cíl“

Předložená práce je druhým pokusem odevzdat smysluplný text, který by odpovídal standardu FHS a představě vedoucího práce. Ondřejův přístup se v něčem zlepšil, ale v jiných aspektech jde asi o hlubší problém. Konkrétně myslím, že na práci konzistentně pracoval celý podzim, ale mne jako vedoucího práce s textem opět seznámil jen velmi rámcově. V počítači mám nástřel kódovací knihy a dvoustránkový souhrn analýzy rozhovorů, které jsem obdržel 23. prosince. Praktickou část mi Ondřej zaslal 29. prosince a celý text 31. prosince. Práci následně odevzdal, aniž bych měl možnost ji okomentovat, protože samozřejmě nemohl počítat s tím, že bych ji četl na Silvestra.

Téma zůstává stále relevantním a důležitým. Stejný zůstal i metodologický přístup založený na rozhovorech doplněných analýzou dostupných dokumentů. Po formální stránce má práce také dobrou úroveň.

Teoretická část byla v některých místech posílena (např. diskuse kritik Boloňského procesu, zabezpečení kvality v Evropském prostoru či souvislosti masifikace s reformou VŠ), což jí dává lepší tvar a ukazuje, že Ondřej dokáže kriticky reflektovat literaturu. Jak jsem psal v prvním posudku, byla tato část „od počátku trochu oříšek, protože zvolené téma prakticky není v českém kontextu zkoumáno. O povahu bakalářských prací by se měla jistě zajímat Akreditační komise, ale ta nenabízí žádné relevantní, použitelné výstupy. Proto bylo nutné zahrnout jiná témata, která se nějakým způsobem vztahují k výzkumnému problému, byť někdy dost volně. Teoretická část tak nabízí jistý vhled do problematiky...“

Největších změn doznala část praktická, ač zde stále vedle sebe stojí dvě dost nesourodá témata – kritéria pro bakalářské práce a dopady masifikace vysokého školství. Příliš se neposunulo ani představení zvolené metodologie, nemluvě o metodologických východiscích, která nejsou diskutována ani v náznaku. Stále tedy platí má poznámka z prvního posudku: „Čtenář se vůbec nedozví, jak je [polostrukturované rozhovory] autor prováděl, ani zda má povědomí o silných a slabých stránkách této metody.“ Je zde také patrné jisté zmatení pojmů. Není například jasné, proč autor považuje rozhovory za analytický postup či co je to redigovaná transkripce?

Analýza je na lepší úrovni než v minulé verzi práce, ale kdybych měl možnost ji komentovat, byl by Ondřej nucen mnohem více vysvětlovat, jak interpretuje jednotlivé citace a jak dochází ke svým závěrům. Také by v práci nemohly zůstat věty typu: „Z důvodu zachování určité integrity mého výzkumu jsem se tím nezabýval do hloubky...“ (str. 31). Pokud badatel narazí v rámci analýzy na věci, které nějak vybočují v rámci zvoleného tématu, nemůže je samozřejmě takto snadno pominout. Naopak, to bývají nejdůležitější zjištění, která odkrývají nová témata, nové perspektivy. Pokud tedy v následující citaci klíčová osoba řekne, že „Bakalářská práce je nesmysl zavedený do

československého systému omylem zákonodárců. V žádných zemích, které s bakalářským studiem mají zkušenost, se bakalářské práce nevyžadují...Její přínos není vůbec žádný. Naopak je škodlivá a měla by být zrušena," je nepochybně důležité zjistit, proč si to myslí a jak vůbec může fungovat ve své funkci, když zpochybňuje tak základní aspekt vysokoškolského studia, nemluvě o jeho hluboké neznalosti zahraničních vysokoškolských systémů.

Není také jasné, proč se v praktické části objevují požadavky na bakalářské práce, které nebyly diskutovány v části teoretické. Zde mám na mysli třeba požadavek vědecké hodnoty (str. 31). Nerozumím také jakési dvoukolejnosti analýzy, kdy je nejprve diskutována bakalářská práce a masifikace, ale vzápětí autor přistupuje ke „komparaci datových výstupů v rámci zkoumaného vzorku"? Proč dělat dvakrát totéž? Komparace má přeci být součástí již prvního analýzy. Celkově to na mne působí dojmem, že Ondřej nečetl žádnou bakalářku, která by prezentovala analýzu rozhovorů, neboť jinak by tyto věci věděl.

Je však třeba podotknout, že i tak Ondřej zjistil velmi zajímavé věci, z nichž řada evokuje zásadní otázky ohledně akademických svobod či pracovní morálky na jednotlivých zkoumaných fakultách. Jak je například možné, že rozsah bakalářské práce může variovat od 28 do 50 stran? Jak je možné, že na šesti z osmi fakult je na obhajoby prací vyhrazeno pouhých 10 – 30 minut? Jak je možné, že u nich nemusí být oponent či dokonce vedoucí práce? Jak je možné, že o obhajobě rozhoduje komise bez orientačního návrhu známky od vedoucího práce a od oponenta? (Asi nepřekvapí, že taková praxe je zmiňovaná představitelům soukromé vysoké školy.)

Stejně jako v prvním posudku bohužel: „Musím také konstatovat, že jsem nezaregistroval žádný pokus propojit analýzu s teoretickou částí."

Celkově je text o něco lepší než první verze, ale na lepší hodnocení než dobře to opravdu není.

Ing. Petr Pavlík, Ph.D.
vedoucí práce

9. 1. 2014